

LIETUS NOTEKŪDENS KVALITĀTES KONTROLES REZULTĀTI

2024. gads

A/S „VIRŠI-A”
Degvielas bāze “Avoti”

“Avoti”, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101

Pasūtītājs:
A/S „VIRŠI-A”

Izpildītājs:
SIA „AMECO vide”

Rīga, 2024. gada jūlijs

SATURS

IEVADS	3
OBJEKTA RAKSTUROJUMS	4
LIETUS NOTEKŪDENS KVALITĀTES KONTROLES REZULTĀTI.....	6
SECINĀJUMI	8
PIELIKUMS	9

IEVADS

SIA „AMECO vide” un A/S „VIRŠI-A” 2021. gada aprīlī noslēgušas savstarpēju līgumu Nr. L04/2021 par lietus notekūdens kvalitātes kontroli degvielas bāzē “Avoti”, īpašumā “Avoti”, Aizkraukles pagastā, Aizkraukles novadā.

A/S „VIRŠI-A” degvielas bāzes “Avoti” piesārņojošo darbību reglamentē VVD Vidzemes RVP 02.12.2011. izsniegta B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja Nr. MA111B0035, pārskatīta un atjaunota 20.05.2022. Saskaņā ar atļaujas 9.3.3. punktu, lietus notekūdeņu monitoringa jānodrošina **vienu reizi gadā** veicot vidē novadāmo lietus notekūdeņu testēšanu pēc notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, nosakot koncentrācijas naftas produktiem un suspendētām vielām koncentrācijas atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Attīrītajos lietus notekūdeņos analizētas suspendēto vielu un naftas produktu koncentrācijas, izmantojot akreditētas metodes šo vielu noteikšanai, neņemot vērā tādas parametru vērtības, kas radušās spēcīga lietus dēļ.

2024. gadā lietus notekūdens kontrole objektā veikta 27. jūnijā.

Paraugu noņēma LATAK akreditēta SIA „AMECO vide” laboratorija (LATAK-T-527). Paraugi noņemti saskaņā ar standarta LVS ISO 5667-10:2021 “Ūdens kvalitāte. Paraugu ņemšana. 10. daļa: Norādījumi notekūdeņu paraugu ņemšanai” prasībām.

Paraugu testēšanu veica LATAK akreditēta SIA „Vides audits” laboratorija (LATAK-T-261).

Par piesārņojuma robežkritērijiem notekūdens kvalitātes rezultātu interpretēšanā izmantoti Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumi Nr. 34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”.

OBJEKTA RAKSTUROJUMS

A/S „VIRŠI-A” degvielas bāzē “Avoti”, īpašumā “Avoti”, Aizkraukles pagastā, Aizkraukles novadā veic gaišo naftas produktu pārkraušanu un uzglabāšanu. Naftas bāzē uzglabā dīzeļdegvielu, rapša taukskābju metilesteri (biodīzeļdegvielu), sarkano un zilo krāsvielu (dīzeļdegvielas marķierus). Naftas bāze „Avoti” izvietota bijušās amonjaka bāzes teritorijā. AS „VIRŠI-A” bijušo amonjaka bāzi iegādājās 1997.gadā. 2000. gadā tika uzsākta teritorijas rekonstrukcija un iekārtu pielāgošana gaišo naftas produktu uzglabāšanai un pārkraušanai. Degvielas bāzes teritorijā atrodas sūkņu stacija, naftas produktu tvertņu laukums, autocisternu uzpildes punkts, nepieciešamās inženierkomunikācijas.

Plānotais ikgadējais degvielas un apgrozījums – dīzeļdegviela līdz 90 000 t/a, taukskābju (rapša) metilesteris jeb biodīzeļdegviela līdz 7000 t/gadā, benzīns līdz 7000 t/a, zilā krāsvielā līdz 3 t/gadā, sarkanā krāsvielā līdz 3 t/gadā, piedeva dīzeļdegvielai līdz 60 t/gadā.

Ūdeni degvielas bāzē “Avoti” saņem no Aizkraukles pilsētas centralizētā ūdensvada, saskaņā ar līgumu par ūdens piegādi. Pieslēguma vietā ir izbūvēta skataka un uzstādīta noslēgarmatūra. Ūdens uzskaites mēraparāts atrodas naftas bāzes administratīvajā ēkā. Kopējais ūdens patēriņš nepārsniedz 90 m³ gadā un tas tiek izmantots sadzīves vajadzībām.

Degvielas uzpildes stacijas darbības rezultātā veidojas sadzīves un lietus un sniega kušanas notekūdeņi. Sadzīves notekūdeņi no administrācijas ēkas nonāk krājvertnē, un tālāk tie tiek izvesti ar autocisternu uz Aizkraukles pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Notekūdeņu daudzums ir analogs patērētajam ūdens daudzumam – t.i. 90 m³/gadā. Sadzīves kanalizācijas notekūdeņu asenizācijas darbus veic saskaņā ar savstarpēju līgumu. Lietus ūdeņi, sniega, ledus kušanas ūdeņi tiek novadīti uz lokālajām attīrīšanas iekārtām. Attīrīšanas iekārtas sastāv no diviem blokiem (tilpnēm). Tilpnes pārklātas ar siltumizolējošiem vākiem. Laminārā nostādināšana ļauj atdalīt naftas produktus un suspendētās vielas. Naftas produktus uz ūdeņu virsmām savāc arī peldošās bonas. Sorbenta slāņu pildījums veicina attīrīšanas procesu. Lietus notekūdeņu izplūde pēc attīrīšanas notiek uz dienvidrietumos esošo novadgrāvi un tālāk uz Karīkstes upi un Daugavu. Notekūdeņu daudzums ~ 1297 m³/gadā.

Attīrītie lietus notekūdeņi tiek novadīti uz teritorijas dienvidrietumu pusē izvietoto meliorācijas novadgrāvi (NAI notekūdeņu izplūdi skatīt 1. attēlā).

1. attēls. A/S „VIRŠI-A” degvielas bāzē “Avoti” attīrīto lietus notekūdeņu izplūdes vieta un parauga ņemšanas vieta ●

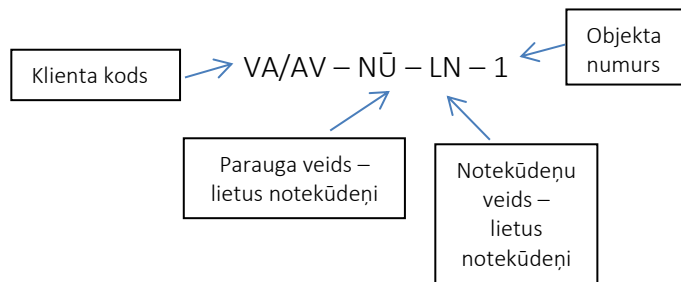
LIETUS NOTEKŪDENS KVALITĀTES KONTROLES REZULTĀTI

Paraugu noņēma LATAK akreditēta SIA „AMECO vide” laboratorija (LATAK-T-527). Paraugs noņemts 27.06.2024. saskaņā ar standarta LVS ISO 5667-10:2021 “Ūdens kvalitāte. Paraugu ņemšana. 10. daļa: Norādījumi notekūdeņu paraugu ņemšanai” prasībām.

Pie paraugu noņemšanas katram paraugam tiek piešķirts identifikācijas numurs. Identificējot paraugu, tiek norādīts:

- 1) klienta kods – katram uzņēmumam tiek piešķirts saīsināts nosaukums - kods (šajā gadījumā A/S “VIRŠI-A” degvielas bāzē “Avoti” – VA/AV);
- 2) parauga veids – notekūdeņi – NŪ;
- 3) notekūdeņu veids – sadzīves notekūdeņi, ko apzīmē ar SN, lietus notekūdeņi, ko apzīmē ar LN, vai ražošanas notekūdeņi, ko apzīmē ar RN (šajā gadījumā LN);
- 4) parauga numurs (gadījumā, ja jāņem vairāki paraugi), šajā gadījumā – 1.

Notekūdens paraugi tiek marķēti, uz vienreiz izmantojamās plastmasas pudeles uzlīmējot uzlīmi un uzrakstot kodu, kas sastāv no iepriekš aprakstītā sekojošā veidā:

Tā kā notekūdeņos jānosaka arī naftas produkti, tad parauga uzglabāšanai tiek izmantota stikla pudele, kas jau ir marķēta. Stikla pudeles marķējums ir sekojošs: uzlīme, uz kuras norādīts pudeles kārtas numurs, SIA „AMECO vide” logo, adrese, tālrunis. Šādā gadījumā parauga kods netiek līmēts uz pudeles, bet parauga ņemšanas protokolā un parauga pieņemšanas-nodošanas aktā tiek fiksēts pudeles numurs.

Notekūdens parauga analīzi veica LATAK akreditēta SIA „Vides audits” (LATAK-T-261) laboratorija. Analizējamo parametru noteikšanai tika izmantotas 1. tabulā apkopotās metodes un metodikas.

1. tabula

Laboratorijas analizē izmantotas metodes un metodikas

N. p. k.	Parametrs	Testēšanas metode	Testēšanas metodika
1.	Naftas produktu kopsumma	Gāzu hromatogrāfija	LVS EN ISO 9377-2
2.	Suspendētās vielas	Gravimetrija	LV EN ISO 872:2005

Lietus notekūdens paraugu laboratorisko analīžu rezultāti apkopoti tabulā Nr. 2.

Lietus notekūdens parauga laboratorisko analīžu rezultāti

Datums	Parauga kods	NPK (mg/l)	Susp. v. (mg/l)
28.06.2024.	VA/AV-NŪ-LN-1	<0,02	11 ± 1
Robežlielums:		0,5	35

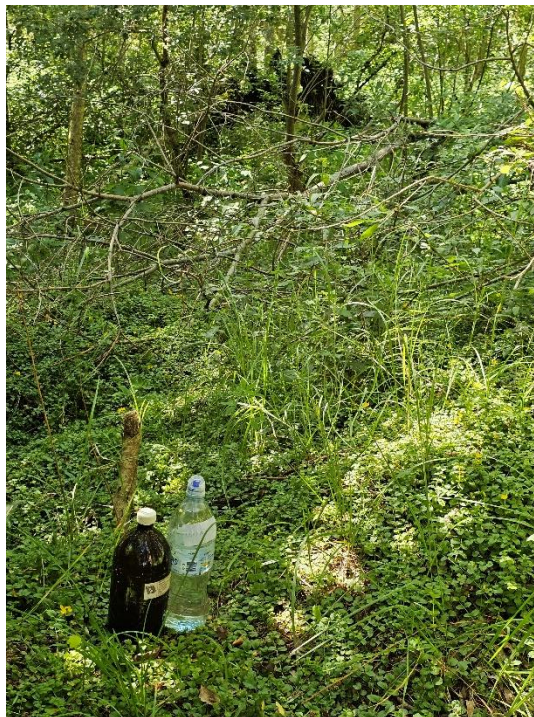
*Rezultāts atrodas intervālā starp metodes noteikšanas robežu (MDL) un mazāko kvantitatīvi nosakāmo koncentrāciju (LQ). Nenoteiktība šajā intervālā var sasniegt 50%.

Skaitlis, kas atrodas aiz zīmes “<”, ir vienāds ar MDL (metodes detektēšanas robeža).

Ar **zaļo krāsu** atzīmētas tās piesārņojošo vielu koncentrācijas, kas atbilst emisijas robežvērtībai, ar **sarkano krāsu**, kas neatbilst emisijas robežvērtībai, savukārt **zilā krāsā** iezīmētas piesārņojošo vielu koncentrācijas, kas atrodas starpstāvoklī starp atbilstību un neatbilstību emisijas robežvērtībai vai limitam saskaņā ar MK 17.02.2009. noteikumu Nr. 158 „Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai” 14. punkta prasībām.

Parauga ņemšanas laikā, veicot vizuālus novērojumus, naftas produktu plēvīte paraugu ņemšanas akā nav konstatēta, tāpat nav konstatētas nekādas citas piesārņojuma ar naftas produktiem pazīmes (smaka, naftas produktu klātbūtne apkārtnē – augsnē). Notekūdens paraugu ņemšanu attēlota 2. attēlā.

Parauga ņemšanas laikā tika piefiksēti laika apstākļi – 27.06.2024. laiks bija saulains, gaisa temperatūra sasniedza +29,4 °C.

2.attēls. Skats uz notekūdens paraugu ņemšanu (27.06.2024.).

SECINĀJUMI

1. Laboratorijas analīžu rezultāti (skatīt pielikumā testēšanas pārskatu Nr. 3539-28.06-24) neliecina par paaugstinātām piesārņojošo vielu koncentrācijām lietus notekūdeņos pēc to attīrīšanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (skatīt 2. tabulu). Visi parametri ir daudzkārt zemāki par robežlielumu – piesārņojuma klātbūtne nav konstatēta un ūdeņi atbilst dabīgu nokrišņu ūdeņu kvalitātei.
2. Ņemot vērā analīžu rezultātus, jāuzskata, ka no teritorijas izplūstošais lietus notekūdens apkārtējo vidi būtiski neietekmē.
3. Notekūdens sistēma un lokālās attīrīšanas iekārtas nav bojātas un pie normāliem ekspluatācijas apstākļiem tās pilda savas funkcijas notekūdeņu attīrīšanai.
4. Nepieciešams regulāri apsekot lokālās lietus attīrīšanas iekārtas, lai konstatētu brīdi, kad tām nepieciešams veikt apkopi, lai tās efektīvi attīrītu ienākošo notekūdens daudzumu.

Laboratorijas testēšanas pārskata (3539-28.06-24) kopija

SIA "Vides audits" laboratorija
Dzērbenes iela 27, Rīga, LV-1006
tālr.: 67556152
www.videsaudits.lv
info@videsaudits.lv

EN ISO/IEC 17025
T-261

05.07.2024

TESTĒŠANAS PĀRSKATS Nr. 3539-28.06-24

1. Informācija par pasūtītāju

Pasūtītājs: AMECO vide, SIA

Adrese: Gailezera iela 3, Rīga, LV-1079

2. Pasūtītāja informācija par paraugiem:

Objekts: "Avoti", Aizkraukles pag., Aizkraukles nov.

Paraugu ņemšanas datums: 27.06.2024, plkst. 14:25-15:29

N.p.k.	Nemšanas vieta	Parauga veids
1	VA/AV-NŪ-LN-1	lietus notekūdens

3. Paraugu apraksts

N.p.k.	Trauka veids	Daudzums
1	plastmasas un stikla pudeles	1,5L+1L

Paraugu pieņemšanas datums: 28.06.2024, plkst. 11:26

Testēšanas rezultāti

Testēšanas izpildes sākuma/beigu datums: 28.06.2024/05.07.2024

Nosakāmais rādītājs	Mērv.	Rezultāts	Rezultāta nenoteiktība	Testēšanas metodes Nr.
1. paraugs - VA/AV-NŪ-LN-1				
Naftas produktu ogļūdeņražu indekss	mg/L	<0.02	-	LVS EN ISO 9377-2:2001
Suspendētās vielas	mg/L	11	1	LVS EN 872:2005

~ uzdotā nenoteiktība ir paplašinātā nenoteiktība, kas aprēķināta, izmantojot A tipa (statistisko) pieeju un pārklāšanās koeficientu 2, kurš nodrošina 95% ticamības līmeni. Rezultāti, kas mazāki par metodes noteikšanas robežu (MDL), uzdoti ar zīmi "< ". Skaitlis, kas atrodas aiz zīmes "< ", ir vienāds ar MDL.

Testēšanas rezultāti attiecas tikai uz konkrētajiem paraugiem!

Paraugu ņemšanu veicis pasūtītājs.

Testēšanas laboratorija nav atbildīga par pasūtītāja sniegtajām ziņām p.2.

Laboratorijas vadītāja: Zeltīte Strazda

Bez SIA "Vides audits" laboratorijas rakstiskas atļaujas testēšanas pārskata reproducēšana nepilnā apjomā ir aizliegta!

Rezultāti ir sagatavoti elektroniski un ir derīgi bez paraksta.

Testēšanas pārskats Nr. 3539-28.06-24

I-KD-5-19-3-15-03-2007